



Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ



СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

19.10.2026. - 23.10.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE



Сарајево, 26.10.2026. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 19.10.2026. - 23.10.2026.

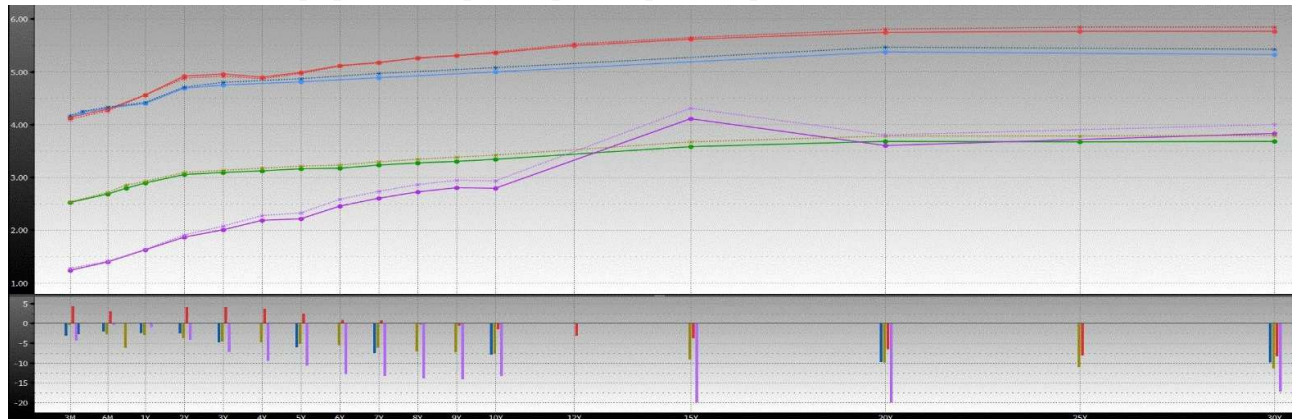
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра			САД			Велика Британија			Јапан		
	16.10.26	-	23.10.26	16.10.26	-	23.10.26	16.10.26	-	23.10.26	16.10.26	-	23.10.26
2 године	3,11	-	3,06	4,71	-	4,68	4,88	-	4,91	1,92	-	1,88
5 година	3,22	-	3,17	4,87	-	4,81	4,96	-	4,99	2,34	-	2,23
10 година	3,43	-	3,35	5,07	-	4,99	5,37	-	5,36	2,93	-	2,81

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси		
	16.10.26	-	23.10.26
3 мјесеца	2,547	-	2,546
6 мјесеци	2,699	-	2,668
1 година	2,940	-	2,919

Графикон 1: Приказ кривих приноса државних обвезница



Графикон приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 23.10.2026. године (пуне линије) и 16.10.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси њемачких државних обвезница су током седмице забиљежили смањење како су инвеститори тражили сигурно уточиште услед пада индекса дионица.

Из Дојче Бундесбанк је саопштено да очекују раст њемачке инфлације, који неће бити изражен као у периоду након пандемије, али ће бити виши него што се очекује.

Главни економиста ЕЦБ-а Лејн изјавио је да веће глобално кориштење евра подржава способност ЕЦБ-а да постигне стабилност цијена, наводећи да се повећањем међународног утицаја монетарне политике зоне евра и посљедишно утицајем на страну и домаћу потражњу смањују ризици за стабилност цијена.

Члан Управног одбора ЕЦБ-а Панета изјавио је да би раст приноса могао угрозити економију, али да приноси ипак нису на критичном нивоу. Сматра да растуће каматне стопе у Европи не прати јак економски раст, као што је то случај у САД.

Члан Управног одбора ЕЦБ-а Рен изјавио је да је приступ ЕЦБ-а када је у питању доношење одлука „од састанка до састанка, а на основу најновијих података“ добро утемељен у тренутној неизвјесној економској ситуацији. Рен сматра да ЕЦБ мора остати опрезна у процјењивању секундарних ефеката инфлације. У наставку је упозорио да све чланице зоне евра морају контролисати своје буџетске дефиците.

Члан Управног одбора ЕЦБ-а Казакс изјавио је да ће додатно поштравање монетарне политике можда бити потребно ако инфлација остане висока. Сматра да је тржиште довело до одређеног поштравања финансијских услова кроз раст приноса, али да је потребан опрез јер растући приноси могу успорити економију.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Стопа незапослености – Финска	СЕП	-	10,4%	9,1%
2.	ZEW пословна клима – Њемачка	ОКТ	30,0	28,1	34,7
3.	Потрошачко расположење – зона евра	ОКТ	-17,0	-17,9	-16,8
4.	ПМИ прерађивачког сектора – зона евра	ОКТ	52,8	52,4	52,9
5.	ПМИ услужног сектора – зона евра	ОКТ	52,5	51,7	53,0
6.	Композитни ПМИ – зона евра	ОКТ	52,7	51,9	53,1

САД

Приноси америчких државних обвезница током седмице су забиљежили смањење због изненадног раста потражње за сигурном имовином усред геополитичких тензија и оштрог пада на берзама дионица.

Када је у питању Фед, наступио је период ћутања у којем званичници не дају изјаве уочи предстојећег састанка. Циљ овог периода је да се спријече непотребне осцилације финансијских тржишта непосредно прије доношења одлуке о каматним стопама. Предсједавајући Феда Ворш изјавио је да се у првих пет мјесеци мандата највише посветио монетарним питањима, а да је занемарио немонетарна питања попут супервизије.

Економисти су јединствени у оцјени да ће Фед на састанку крајем октобра оставити каматне стопе непромијењеним,

док ће 9. децембра 2026. године донијети одлуку о повећању каматне стопе за 25 базних поена.

Објављена је анализа која показује да свако повећање каматне стопе Феда за 1% америчку владу кошта додатних 95 милијарди USD годишње на име камата на јавни дуг, што појачава притисак Бијеле куће на предсједавајућег Феда Ворша да успори с подизањем стопа.

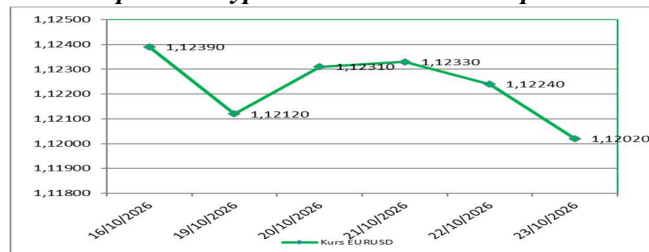
Економски савјетник предсједника Трампа Хасет признао је да има „још посла“ око инфлације с обзиром на њен раст.

Анкета Блумберга показала је да економисти за период 2026-2028. очекују економски раст у вриједности од 2,3%, 2,2% и 2,2%, респективно. Стопа незапослености требало би да се креће око нивоа од 4,2%. Референтна каматна стопа требало би да расте још једном до краја 2026. и у 2027. години, док се за 2028. годину очекује њено смањење. Буџетски дефицит требало би да се креће око 6% БДП-а. Однос дуга према БДП-у требао би да расте са 100,9% на 105,0%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	ПМИ прерађивачког сектора	ОКТ	55,5	55,9
2.	ПМИ услужног сектора	ОКТ	57,6	58,4
3.	Композитни ПМИ	ОКТ	57,6	58,4
4.	Потрошачко расположење – Универзитет Мичиген	ОКТ	46,3	48,1
5.	Број новоизграђених некретнина у хиљадама	СЕП	1.305	1.221
				1.288

Графикон 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице



USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/USD смањен с нивоа од 1,1239 на ниво од 1,1202.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница на седмичном нивоу порасли су на кратком и средњем дијелу криве приноса за 3 базна поена, док је принос на десетогодишњу обвезницу смањен за 1 базни поен. Прва два дана седмице приноси су углавном расли дуж цијеле криве приноса под утицајем немира и фискалних ризика у Француској, као и података с тржишта рада, који су повећали очекивања раста каматне стопе. У наставку седмице приноси су се смањивали, а у четвртак су пратили пад приноса на америчке и њемачке државне обвезнице, након пада на свјетским тржиштима дионица. На крају седмице приноси су расли дуж криве приноса, чему су допринијеле више цијене нафте и природног гаса.

ФТСЕ 100 је на седмичној основи нижи за 1,76% и завршио је седмицу на 10.690,36 поена. Током седмице раст је забиљежен само једног дана, а највећи дневни пад од 1,08% десио се у понедељак, заједно с европским берзама, након насилних протеста у Француској.

Чланица МПЦ БоЕ-а Грин позвала је на повећање каматне стопе у новембру. Као разлоге је навела да је успоравање раста плата застало и да је ризик од секундарних ефеката инфлације већи него што је раније процијењено. Већина економиста очекује да ће БоЕ на састанку 5. новембра повећати каматну стопу са 3,75% на 4,00%. Гувернер БоЕ-а Бејли изјавио је да је исправно поступио када је бранио тадашњег предсједавајућег Феда Пауела од напада предсједника Трампа те да би то поново учинио. БоЕ је био у контакту с Гуглом након привременог прекида рада његових клауд услуга, што је пореметило рад више великих британских банака.

Премијер Бернам најавио је мјере за смањење административних трошкова и продужење привременог укидања појединих увозних царина, којима би компаније годишње уштедјеле готово 800 милиона GBP. Такође, од надлежних министара затражио је да размотре укидање фиксних накнада на рачунима за гас. Влада је одобрила производњу гаса на спорном пољу Џекдо у Сјеверном мору, а одлуку је поздравио и Трамп.

Јавни дуг је први пут премашио 3.000 милијарди GBP. Министар финансија Џон Хили ће представити буџет 28. октобра.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Велику Британију

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Рајтмув цијена стамбених некретнина (М/М)	ОКТ	-	1,0%
2.	Рајтмув цијена стамбених некретнина (Г/Г)	ОКТ	-	-0,1%
3.	Индекс малопродајних цијена	СЕП	422,0	422,1
4.	Стопа незапослености – 3 мјесеца	АВГ	4,9%	4,7%
5.	Стопа тражилаца накнаде за незапослене	СЕП	-	4,4%
6.	Промјена броја захтјева за накнаду за незапослене	СЕП	-	30.300
7.	ГфК индекс повјерења потрошача	ОКТ	-14	-24
8.	Малопродаја, укљ. гориво (М/М)	СЕП	-0,1%	-0,4%
9.	Малопродаја, без горива (М/М)	СЕП	-0,1%	-0,7%
10.	Инфлација (Г/Г)	СЕП	3,4%	3,5%
11.	Инфлација (М/М)	СЕП	0,3%	0,4%
12.	Базна инфлација (Г/Г)	СЕП	2,8%	2,8%

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

13.	Буџетски дефицит (у милијардама GBP)	СЕП	24,0	24,5	17,3
14.	Просјечне седмичне плате – (ЗМ/Г)	АВГ	3,8%	3,7%	3,9%
15.	S&P Global ПМИ прерађивачког сектора (прелиминарно)	ОКТ	51,8	52,8	51,9
16.	S&P Global ПМИ услужног сектора (прелиминарно)	ОКТ	51,8	53,1	52,1
17.	S&P Global ПМИ композитни (прелиминарно)	ОКТ	51,7	53,1	52,0

Током протекле седмице GBP је апрецирала према EUR, па је курс EUR/GBP забиљежио смањење с нивоа од 0,8433 на ниво од 0,8379. У уторак је GBP достигла највиши ниво у односу на EUR у готово 17 мјесеци. И у односу на USD, GBP је апрецирала, па је курс GBP/USD повећан с нивоа од 1,3327 на ниво од 1,3374.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница смањени су на седмичном нивоу дуж цијеле криве приноса: за 4 базна поена на кратком дијелу и за 11 и 12 базних поена на средњем и дужем дијелу. Током седмице приноси су углавном биљежили свакодневно смањење, да би у петак забиљежили највећи пад, након што је наставак глобалне распродаје технолошких дионица повећао потражњу за сигурном имовином. Никеи 225 смањен је за 4,03% на седмичном нивоу на 62.693,16 поена, због растуће забринутости у вези с исплативошћу инвестиција у вјештачку интелигенцију, биљежећи раст само у сриједу од 0,85%. Највећи дневни пад од 2,65% десио се у четвртак, на шта су утицали опречни квартални резултати великих америчких технолошких компанија.

Гувернер БоЈ-а Уеда изјавио је да се базна инфлација приближила циљу од 2% и да би се дугорочни приноси требали стабилизovati уз одговарајући темпо повећања каматне стопе. Навео је да се раст плата наставља преносити на цијене роба и услуга те да потражња повезана с вјештачком интелигенцијом доприноси расту цијена, иако је тешко повући јасну границу између инфлације потражње и трошкова. Замјеник гувернера Химино изјавио је да је базна инфлација врло близу циља, да су финансијски услови и даље подстицајни и да би одлагање прилагођавања монетарне политике могло дугорочно наштетити економији.

БоЈ је у полугодишњем Извјештају о финансијском систему оцијенио да јапански финансијски систем може издржати шокове раста цијена нафте и корекцију очекивања о исплативости улагања у вјештачку интелигенцију, упозоривши на растуће ризике повезане с вјештачком интелигенцијом, укључујући сајбер-пријетње. Очекује се да ће БоЈ на састанку 29. и 30. октобра одлучити да је инфлација достигла циљ од 2%, готово 14 година након увођења овог циља у јануару 2013. године. Према изворима Ројтерса, БоЈ би на састанку могао задржати референтну каматну стопу непромијењеном и благо повећати пројекцију инфлације за фискалну 2027. годину због виших цијена нафте. Према анкети Блумберга, 83% економиста очекује повећање референтне каматне стопе у децембру, док ниједан не очекује повећање у октобру.

Премијерка Такаичи одбацила је критике да је одговорна за слаб ЈПЈ и високе каматне стопе, најавивши да ће обим емисије државних обвезница бити одговарајуће контролисан. Појаснила је да смањење пореза на потрошњу за прехранбене производе неће финансирати посебним обвезницама за покривање дефицита, не искључујући емисију државних обвезница за финансирање буџета у цјелини.

Министарка финансија Катајама изјавила је да Јапан прелази с инфлације узроковане вишим увозним трошковима на одрживу инфлацију подржану растом плата. Највећа јапанска синдикална федерација Ренго позвала је синдикате чланице да у преговорима о платама за 2027. годину траже повећање од најмање 5%, идеално 6%.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Салдо трговинског биланса (у милијардама ЈПЈ)	СЕП	-210,4	-536,6	-1.111,9
2.	Извоз (Г/Г)	СЕП	21,3%	16,7%	19,3%
3.	Увоз (Г/Г)	СЕП	20,4%	18,9%	28,0%
4.	Укупна продаја робних кућа у Јапану (Г/Г)	СЕП		4,2%	2,6%
5.	Наруџбе машинских алата (Г/Г) – финално	СЕП	60,4%	60,4%	64,7%
6.	Индекс услужног сектора (М/М)	АВГ	-0,4%	-0,1%	0,2%
7.	Инфлација (Г/Г)	СЕП	2,1%	2,1%	1,9%

Одрцање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

8.	Базна инфлација (Г/Г)	СЕП	2,1%	2,1%	1,7%
9.	S&P Global ПМИ прерађивачког сектора (прелиминарно)	ОКТ		53,3	54,1
10.	S&P Global ПМИ услужног сектора (прелиминарно)	ОКТ		52,0	51,3
11.	S&P Global ПМИ композитни (прелиминарно)	ОКТ		52,3	52,3

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, па је курс EUR/JPY забиљежио смањење с нивоа од 177,58 на ниво од 175,72. И у односу на USD, JPY је апрецирао и курс USD/JPY је смањен с нивоа од 158,02 на ниво од 156,87.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању тржишта у понедјељак цијена једног барела сирове нафте износила је 101,41 USD (EUR 90,23).

На почетку седмице цијена нафте је порасла услијед континуираних ризика за снабдијевање на Блиском истоку, укључујући нападе Хута, као и чињеницу да су главни ирански нафтни терминали на острву Кхарг неактивни још од краја августа услијед америчке поморске блокаде.

У уторак је цијена смањена примарно због тржишног оптимизма и наде у дипломатски напредак на Блиском истоку, што је умањило страхове инвеститора од трајних поремећаја у снабдијевању. Инвеститори су реаговали на вијести о састанку иранског предсједника и начелника пакистанске војске (који дјелује као кључни посредник између САД и Ирана), као и на извјештаје о приједлозима за десетодневно примирје, који укључују инспекције ИАЕА-е.

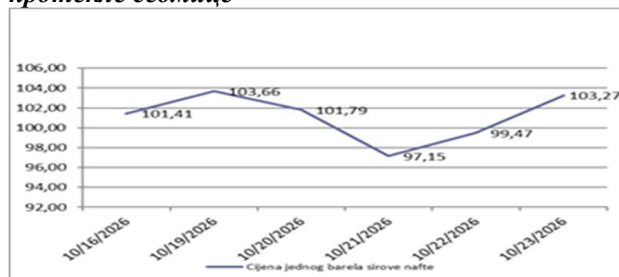
Средином седмице цијена нафте додатно је смањена углавном због дипломатских напора и попуштања напетости између САД и Ирана, што је ублажило страхове од непосредних поремећаја у снабдијевању на Блиском истоку. На смањење цијене утицао је и план САД да позајми дио својих хитних резерви ложивог уља и дизела како би се обуздао скок цијена горива узрокован сукобима.

У четвртак је цијена нафте поново повећана. Главни узрок овог наглог скока је драстична ескалација геополитичких тензија на Блиском истоку, која је изазвала страх од прекида глобалног снабдијевања енергентима. Јеменски Хути извели су нове нападе на нафтна постројења и мете унутар Саудијске Арабије, што је одмах активирало аларм на енергетским тржиштима због рањивости кључне инфраструктуре највећег свјетског извозника.

У петак је цијена овог енергента забиљежила повећање првенствено због ескалације геополитичких тензија и непосредних пријетњи снабдијевању енергијом с Блиског истока.

Цијена једног барела нафте на крају седмице износила је 103,27 USD (EUR 92,19), што представља повећање од 1,83% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице



Цијена једне fine унце злата на отварању тржишта у понедјељак износила је 4.165,58 USD (EUR 3.706,36).

На почетку седмице је цијена овог племенитог метала благо смањена. Инвеститори и даље рачунају на повећање каматне стопе Феда, што негативно утиче на цијену злата.

У уторак је цијена злата смањена други дан заредом због повећаних инфлационих очекивања и очекивања да ће Фед наставити с повећањем каматних стопа.

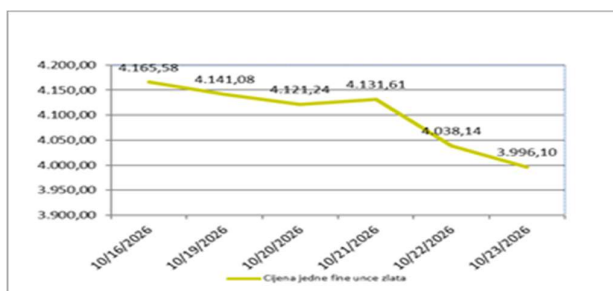
Средином седмице забиљежено је повећање цијене злата. Русија је у септембру продала 6,2 тоне злата, што представља наставак тренда у којем користи своје златне резерве како би финансирала растући савезни буџетски дефицит и покрила високе трошкове војних операција.

У четвртак је цијена овог племенитог метала смањена због раста цијене нафте и тиме повезаних инфлационих очекивања, као и очекивања да ће Фед до краја године повећати каматне стопе за 25 базних поена.

На крају седмице је цијена злата забиљежила даљње смањење као и претходног дана. Цијена злата је крајем трговања у петак, први пут од средине јула ове године, пала испод психолошке границе од 4.000 USD за једну fine унцу.

Цијена једне fine унце злата на крају седмице износила је 3.996,10 USD (EUR 3.567,31), што представља смањење од 4,07% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице



Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.